

ANET. BIBLIOTEKOS
VASKYBOS
DOVAKI

LAIKAS

Nr. 330
XVII M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 30 DE NOVIEMBRE DE 1963

KENNEDZIO TRAGISKA MIRTIS

NUŽUDYTAS JAV PREZ. JOHN FRIZGERALD KENNEDY

Penktadienį, lapkričio mėn. 22 dieną važiuojant iš Fort Worth, į kurį buvo atvykęs lėktuvu, dalyvauti jo garbei suruošame Dallas mieste, Texas, priėmime. Tose kelionėje jį lydėjo ponis Jacqueline Kennedy, Vice-prezidentas Lyndon B. Johnson, Texas gubernatorius John Connally ir kiti aukšti federalinės valdžios pareigūnai.

Važiuodamas Dallas miesto gatvėmis savo įprastu šypsniu sveikino didžiules minias žmonių, susirinkusių miesto gatvėse.

Pravažiuojant vieną penkių aukštų pastatą, iš antro aukšto buvo paleisti keli šūviai, kurių auka buvo Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas John Frizgerald Kennedy. Atentatas įvyko 14,31 val. Argentinos laiku. Skubiai nuvežtas į Parkland ligoninę, mirė 15 val. Važiavęs drauge Texas gubernatorius John Connally, buvo sunkiai sužeistas, Vice-prezidentas Lyndon B. Johnson ir ponis Jacqueline Kennedy išliko sveiki.

son ir ponis Jacqueline Kennedy išliko sveiki.

ATENTATAS IŠ ANKSTO PARUOŠTAS

Pravažiuojant pro vieną penkių aukštų namą, kuriame randa si mokslo knygų sandėlys, iš antro aukšto buvo paleista keletas šuvių. Užpakaly važiuojo "Dallas Times Herald" foto korespondentas, pastebėjo nuimant nuolango šautuvą, bet žmogaus nesimatė. Jis buvo pasislėpęs už kampos sienos ir šovė į priešais atvykstančią prezidento mašiną. Atetatininkas turėjo automatinį su optiniu taikykliu šautuvą ir buvo šauta iš 90 metrų atstumo. Prezidentui vienu šūviu buvo pataikinta į galvą, kitas į krūtinę. Sužeidimas buvo mirtinas ir po pusės valandos nuvežus jį į Parkland ligoninę, neatgavęs sąmonės mirė.

Netrukus buvo suimtas tulas Lee Harvey Oswald, viename Dallas teatre. Suimamas priešinosi policijai ginklu, ir nušovė vieną policijos pareigūną.

J. F. KENNEDY PALAIKAI PAŠARVOTI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Uždaras karstas apdengtas JAV vėliava buvo patalpintas istorinėje Baltųjų Rūmų salėje. Atsisveikinti žuvusiojo prezidento susirinko nuliūdę Dwight D. Eisenhower, visi aukštieji JAV valdžios pareigūnai, naujasis prezidentas Lyndon B. Johnson. Nuolatos prie karsto dalyvavo p. Jacqueline Kennedy su savo abiem vaikais: John ir Caroline. Prie karsto nuolatos budėjo visų Amerikos ginkluotųjų pajėgų garbės sargyba.

Pirmadienį, 25.XI.63 paskutiniam atsisveikinimui praėjo viso pasaulio valstybių atstovai, arba patys didieji valstybių vyrai. Tą dieną paskutinį sudiev savo buvusiam draugui ir vienam iš stipriausių demokratijos šulų nulenkę savo galvą kunigaikščiai ir karaliai: Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle, Sir A. Douglas — Home Anglijos ministras pirmininkas, Kunigaikštis Felipe, atstovaujantis Anglijos Karalienę Isabelę II, Belgijos Karalius Baudouinas, Vokietijos ministras pirmininkas Ludwig Erhard, Berlio Burmistras Willie Brandt, Japonijos ministras pirmininkas Masayoshi Ohira, Sovietų Sąjungos ministerio pirmininko pavaduotojas Anastas Mikoyan, Irlandijos prezidentas Eamon de Valera, ir kitų valstybių atstovai. Prezidentas Lyndon B. Johnson pirmadienio dieną paskelbė visos Amerikos gėdulos dieną. Netik žmonės, bet ir pati gamta liūdėjo asmens, kurio pasitraukimas iš gyvųjų tarpo buvo begalo skaudus. Už salės langų miglota lynojanti diena, ir viduje sudarė niurią nuotaiką.

Viduryje salės, trijų žvakidžių apšviestas, stovėjo juodu aksomu apdengtas katafalkas, ant kurio buvo padėtas karstas apdengtas žvaigždėmis išsėjosi galva to, kuris išmintingai valdė tą kraštą ir Amerikos vėliava. Po vėliavos du katalikų kunigai nuleidę galvas klūpodami tyliai meldėsi už visiems norėjo laisvės ir gerovės. sielą mirusiojo. Keturiuose katafalko kampuose stovėjo karo garbės sargyba keturių ginkluotųjų pajėgų: kariuomenės, laivyno, iūru desantininkų, ir oro pajėgų, atiduodami paskutinįją pagarbą savo auščiausiajam viršininkui.

NOVENA Į NEKALTAI PRADĖTAJA

Nuo lapkričio 30 iki gruodžio 8, Aušros Vartų bažnyčioje kas vakarą 7,30 val. vyksta Novena Nekaltai Pradėtąja. Gruodžio 8-ji yra Tėvų Marijonų Kongregacijos pagrindinė šventė. Ta progą Gyvasis Rožančius ruošia arbatėlę. Programoje: 16 val. Šv. Valanda, 17 val. Arbatėlė.

NAUJAS PREZIDENTAS LYNDON JOHNSON

Daktarinas konstatavus J. F. Kennedy mirtį, Vice-prezidentas skubiai išvyko iš ligoninės į aerodromą, kur tuo pačiu laiku buvo atvežtas ir žuvusio prezidento palaikai. Tuoj buvo pakviestas Dallas federalinė teisėja Sarah T. Hughes, 67 metų, senų laikų L. Johnsonų šeimos draugė. Prie mirusiojo prezidento karsto, dalyvaujant velionies žmonai Jacqueline Kennedy, mirusio prezidento asmeninei sekretorei Evelyn Lincoln ir kitiems aukštiesiems valdžios pareigūnams, Lyndon B. Johnson prisiekė kaip 36-sis Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas. Tuoj po priesaikos visi palydovai skubiai išvyko į Washingtoną.

NAUJOJO AMERIKOS AMERIKOS ASMENYBĖ

Lyndon Baine Johnson yra pietietis, Texas lygumų sūnus. Jo būdo savybės išugdė aplinkuma, kurioje jis gyveno. Kilęs iš senos teksiečių šeimos, iš kurios visą laiką nors vienas buvo Krašto Atstovų rūmų narys. Jo senelis ir tėvas yra buvę Atstovų rūmuose. Lyndon B. Johnson savo gyvenime yra vertęsis įvairiais verslais: buvo batų valytoju, piemeniu, kelių darbininku, liftu tarnautoju, autų plovėju, padavėju naktiniuose restoranuose, ir net kojinių pardavėju. Visi šie jo užsiėmimai nepadarė jam sunkumo kovoti su gyvenimu ir eiti pirmyn, bet priešingai čia jis išugdė charakterį ir igijo gyvenimo patyrimą. Ir visą laiką dirbdamas veržėsi į mokslą.

Gimė jis 1908 metais, mažoje 650 gyventojų vietovėje, kurią jo prosenelis įkūrė, kuri dabar vadinama Johnson City.

Pirmuosius mokslus įsigijo Texas mokykloje, vėliau studijavo

universtitete, kurį baigė 1930 metais. Du metus mokytojavo, įsijungė į politinį gyvenimą. Buvo pakviestas į Washingtoną į Atstovų Rūmus sekretoriumi. Gyvendamas Washingtono ima studijuoti teisę. Vėliau Franklino D. Rusvelto buvo paskirtas direktorium jaunimo reikalams į Texas valstiją. Nuo čia ir prasidėjo jo politinė karjera. 1937 metais buvo išrinktas į Atstovų Rūmus, šešis kartus išrenkamas į Texas Valstijos Kongresą. 1948 m. patenka į Aukštusius Rūmus-Kongresą. 1955 m. Kongrese išrenkamas Demokratų bloko prezidentu ir po vienerių metų išrenkamas Demokratų partijos vadu. Lyndon B. Johnson turėdamas pribrendusį ir didelį gyvenimo ir politinį patyrimą, buvo laikomas politiniu strategu Aukštusiuose Rūmuose. Laike Roosevelt ir Trumano prezidentavimo yra daug parašęs ir pravedęs įstatymo gerų projektų.

Savo būdo savybėmis ir darbais mokėjo įsigyti draugų, kad net pats D. Eisenhoweris laikė sau už garbę skaityti jį savo geriausių draugų tarpe. Antrojo pasaulinio karo metu nuo 1941 m. gruodžio mėn. tarnauja Karo laivyne, iš ten prezidento buvo atšauktas. Sekdamas savo seneliu, kuris anais laikais kovojo prieš vergiją, Johnson yra paruošęs įvairių įstatymų spalvotų žmonių teisei apsaugoti. Johnson, prezidento D. Eisenhowerio laikais buvo vienas ir svarbiausių užsienio pagalbos programos autorių. Didelis tarptautinės politikos žinovas ir užsispyręs ir nepalaužiamas Amerikos žemyno gynėjas.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208-5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

FRANQUEO PAGADO
CONCESIÓN N° 4289
TARIFA REDUCIDA
CONCESIÓN N° 4015

DEL PREZIDENTO J. F. KENNEDY TRAGEDIJOS GĖDULA VISAME PASAULYJE

Visame žemės rutulyje — Rytuose ir Vakaruose, Artikos ledynuose srytys ir tropikinėse džiunglėse gailėjosi monarchai, prezidentai ir paprasti žmonės žuvusiojo prezidento J. F. Kennedy.

Anglijos Karalienė Isabell II paskelbė vienos savaitės oficialų gedulą. Westminsterio katedros didieji varpai skambino vidurdienį vieną valandą kas minutę, kaip mirusiams karaliaus šeimos nariams.

Amerikos amsabados visame pasaulyje laikomos prieinamos visiems pareikšti gėdulos užuojautos, pasirašant specialiose knygoje.

Italijos prezidentas Antonio Segni paskelbė trijų dienų oficialų gedulą, Italijos vėliava nuleista trims dienoms pusiau stiebo.

Indijos Ministeris pirmininkas paskelbęs gedulą pareiškė, kad jis yra be galo susirūpinęs įvykiais, kurie gali turėti didelių pasekmių.

Italijos komunistų partijos vadas Palmiro Togliati, pareiškė, kad Kennedy davė daug vilties tautoms visame žemės rutulyje, ir kad tos viltys yra sunaikintos kriminalinės rankos.

Suvienitos Arabijos prezidentas Gamel Abdel Nasser pasiuntęs užuojautos raštą prezidentui Johnson, pareiškė, kad jei Tamsta laikysis iškėlęs vėliavą taip kaip velionis, gerovei ir pasaulinei taikai ir jei Amerikos tauta teiks savo paramą šiame kritiskame momente, tikim kad ir visos kitos didžios tautos bendradarbiaus šios krizės pašalinimui.

Sovietinės Lenkijos ministras pirmininkas ir prezidentas Jozef Syrankievicz nusiuntė užuojautos telegramą.

Graikijos ministras pirmininkas George Papandreu, pareiškė, kad Kennedy buvo garbingas pasaulio vyras, kuris mums nešė demokratiją, taiką ir tiesą.

Arabijos Sauditos karalius Saud ir ministras pirmininkas Prince Fasal pasiuntęs užuojautos telegramą, pareiškė, kad netekimas Kennedžio yra didelis nuostolis žmonijai.

Sovietų Sąjungos ministras pirmininkas Nikita Kruščev pasiuntęs Lyndon B. Johnson užuojautos telegramą, pareiškė, kad Kennedžio mirtis yra didelis smūgis tiems, kurie myli taiką.

Argentinos Prezidentas pareiškė užuojautą JAV Ambasadoriui. Argentinos prezidentas dr. Arturo Illia lankėsi JAV ambasadoje pareikšti užuojautos savo ir vyriausybės vardu Amerikos ambasadoriui Mac Klintock. Šiame oficialiame akte dalyvavo Užsienių Reikalų Ministeris Zavala Ortiz, Vice-ministras R. J. Vazquez, ceremonijų direktorius M. de Apollaniz. Iš abiejų pusių buvo pasikeista oficialiomis kalbomis. Priėmimas įvyko ambasados iškilnių salėje, prieš gėlėmis papuoštą mirusiojo prezidento J. F. Kennedžio portretą. Visi dalyvavusieji pasirašė į specialią užuojautų knygą.

ARGENTINOS PREZIDENTAS PASKELBĖ VIENOS DIENOS GĖDULĄ

Pirmadienį, 25.XI.63 vykstant J. F. Kennedžio laidotuviams Argentinoje buvo paskelbta oficialiai gėdulos diena. Visos valstybinės istaigos, mokyklos ir prekybos istaigos bei bankai neveikė. Katedroje buvo laikomos specialios pamaldos už žuvusiojo Amerikos prezidento sielą. Tose pamaldose dalyvavo vyriausybės nariai, kariuomenės atstovai, diplomatinis korpusas ir Amerikos atstovybės personalas, bei Amerikiečių kolonija Buenos Aires.

PREZIDENTAS LYNDON B. JOHNSON PERĖMĖ PAREIGAS

23.XI.63 prezidentas L. Johnson skubiai susisaukė visus mirusiojo prezidento ministerius ir kitus kabineto narius specialiam posėdžiui. Atidarydamas sesiją pagerbė minutės tyla velionį prezidentą ir paprašė visų palikti savose pareigose kol jis jų bus reikalingas. Visi kabineto nariai sutiko bendradarbiauti su naujuoju prezidentu, patikino jį teikti visokeriopą bendradarbiavimą bei paramą. Kabineto posėdis užtruko 25 minutes. Paskui prezidentas kalbėjosi atskirai su Užsienio Reikalų ministru apie tarptautinę padėtį.

ANKSČIAU BUVUSIŲ PREZIDENTŲ RELIGINIAI ĮSITIKINIMAI IR TAUTINĖ KILMĖ

Prezidentai priklausę Baptistų bažnyčiai — prez. Harding ir Truman, Kongresionalistams priklausė — Coolidge, Garfield, Kristaus mokinių sektai — Washing-

ton, Madison, Monroe, William, Henry, Harison, Tyler, Taylor, Pierce, Arthur ir Franklin Roosevelt, Kvakerių sektai — Hoover, Metodistų bažnyčiai priklausė — Buchman, Cleveland, B. Harison, Jackson, Prezbiterijonai — Wilson, Eisenhower, Olandų Reformistų bažnyčiai priklausė — Van Buren ir T. Roosevelt, E. Unitams — J. Adams, J. Oinoy, Adams, Filmore ir Taft. Presbiterijonų-metodistų Lincoln ir Hayes.

Van Buren, T. Roosevelt ir Fr. Roosevelt buvo Olandų kilmės, Šveicarų-Vokiečių — Hoover, Eisenhower, Škotų kilmės — Monroe, Grant, Hayes, Skotų-Irlandiečių — Jackson, Polk, Buchman, Arthur, McMimley ir Wilson, Galų — Jefferson, Truman, anglų-skotų-irlandiečių, o visi kiti buvo anglų kilmės.

La acreditada y conocida
Fiambrería Alemana
de Cuika Constantino
Olavarría 185 — Quilmes

Okupuotoje LIETUVOJE

MASKVA LIETUVIŠKAME VILNIUJE

Iš Sov. Sąjungos į Lietuvą sugužėję rusų geležinkeliečiai lietuviškajame Vilniuje susigalvojo pasistatydinti Maskvą. Jie savo statybos pirmininku išsirinko tūlą V. Ivanovą, kuris iš Vilniaus rajono vykdomojo komiteto išreikalavo didelį sklypą kolektyviniam geležinkeliečių sodui. Kai sodas buvo aptvertas, jame pradėjo augti nekokybiniai pastatai. Vienam iš ponų draugų V. Sukačioviui vasarnamui kainavo tik 92 rubliai ir 54 kapeikos. Mat jis kreipėsi pas pastatų ir įrengimų viršininką A. Petrovą, prašydamas malkų, ir medžio atliekų, iš kurių, pasirodo, galima pasistatydinti gražiausią namą. Socialistinė statyba savo tvirtais pečiais parėmė vyr. inž. V. Nestrenko. Ir kaip grybai po lietaus pradėjo dygti sode maskvinio tipo „dačos“. Vilniaus rajono komitetas nėra davęs leidimų šioms statyboms, bet negi dėl tokio menko nieko eisi muštis su „broliais“ rusais.

KAN. J. STANKEVIČIUS APIE VIS. BAŽNYČIOS SUSIRINKIMĄ

(E) Romoje Bažnyčios susirinkimo darbus seką (žinoma, dar besidomį ir šiaip Italijos gyvenimu, ypač daugiau neigiamasis reiškiniais) du vilniečiai žurnalistai. V. Grigaliūnas ir M. Jackevičius turėjo pasikalbėjimą su vie-

nu Lietuvos dvasininku — Kau-no arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos valdyt. kan. dr. J. Stankevičium. Pagal „Tiesą“ (nr. 263, lapkr. 10) Stankevičius pastebėjo, kad dabar Susirinkime svarstoma schema apie bažnyčią esanti „labai sudėtinga“. Negali būti kalbos apie nesklandumus sesijos darbuose, nors pasitaiką ir skirtingų nuomonių. Jau įdomesnis buvo klausimas, ar padidėjęs bažnyčios vaidmuo, išsaugojant taiką. Kan Stankevičius čia atsakė: padidės. „Popiežiaus Jono XXIII pasėtoji sėkla atneš geras vaisius“. Stankevičius apgailėstavo, kad vis dar sergas Telšių vyskupijos apaštališkasis administratorius vyskupas P. Maželis, todėl ir negalėjęs vykti į Romą. Susirinkimo darbuose be Stankevičiaus dar dalyvauja kan. Č. Krivaitis ir kan. P. Bakšys. Abu korespondentai pasikalbėjimą „Tiesai“ iš Romos perdavė telegrafu.

• Vilniuje išleistas „Feodalinių žemės valdų Lietuvoje inventorių aprašymas“ (560 psl., sudarė V. Abramavičius). Aprašytas centrinėje bibliotekoje Vilniuje esančių rankraščių rinkinys, apibūdinti dokumentiniai fondai, dar paskelbtos bibliografinės rodyklės (šias sudarė O. Česnulevičiūtė). Pagal „Tiesą“ (nr. 265, lapkr. 13) toji knyga

esanti „brangi dovana“ kraštotyrininkams, ateistams, be to, ir švietimo darbuotojams, meno ir technikos istorikams, kalbotyrininkams ir kt. Esanti ypatingai iš kelta valstiečių kova dėl išsivadavimo iš baudžiavos jungo. Viena šios knygos ištrauka: rankraštyje vaizduojama, kad M. Sapiegos šeima ir svita, viso 27 žmonės, per vienerius metus „suriję 5.000 kalakutų, žąsų, vištų ir kitų paukščių, išgėrę 10.000 gorčių mišaus“.

• Vilniuje filharmonijos salėje atidarius moderniškus vargonus, lapkričio m. įvyko du vargonų koncertai. Vieną koncertą išpildė iš R. Vokietijos atvykęs W. Schetelich, kitą — lietuvis Leopoldas Digrys. Pagal J. Špigelglazą „Tiesoje“ (nr. 263) Digryo koncerto programa buvusi kur kas sudėtingesnė ir įdomesnė. Beveik visi atlikti kūriniai buvę stambios formos (Bach, Frank, Vivaldi). Nusiskūsta, kad šiuo metu Lietuvoje tėra tik vienas vargonų muzikos kūrinytis — S. Vainiūno koncertas vargonams ir smuikui su orkestru. Naujus kūrinius šiuo metu kurią muzikai J. Juzeliūnas, J. Karosas ir T. Mačiūnas.

ČEKAI SUSIRŪPINĘ UŽSIENIO TURISTŲ DEVIZAIS

(E) Norėdami labiau išnaudoti užsienio turistų keliones į Čekoslovakiją, ypač prižiūrėti įvejamųjų devizų šaltinius, čekai neseniai sudarė specialų „Valstybinį Komitetą turistinėms kelionėms“.

MASKVOS AGENTAI VERŽIASI Į VAKARUS

Svedijoj tik neseniai paaikšėjo, jog laisvųjų estų sluoksniuose jau aštuonerius metus veikė sovietinis agentas, sugebėjęs iki galo išlaikyti labai teigiama įspūdį savo viešąja ir visuomenine veikla.

Šitas atvejis parodė, kad sovietai visokiais būdais mėgina įsikverbti į mūsų tarpą. Todėl mūsų skaitytojams pateikiame čia kiek duomenų, kurie dar kartą įspėja būti apdairiais. ELI.

Šią vasarą paslaptinai dingo Švedijoje gyvenęs estas Artūras Hamanas. Jo dingimo priežastys ir aplinkybės pradžioje buvo gaubiamos nežinios. Švedijon jis buvo atvykęs 1955 m. ir savo sugebėjimais kaip kalbininkas ir visuomenininkas susidaręs labai gerą vardą estų bendruomenėje.

Nors dar iki šiol nėra paaiškėjusios visos smulkmenos, tačiau bendra nuomonė vyrauja, jog tai iš tikrųjų buvo prisidengęs agentas.

Švedijos valdančios socialdemokratų partijos organas „Stockholms-Tidningen“ pripažino, kad Hamanas paspruko, pajutęs esąs švedų organų sekamas.

NUSLĖPĖ, KAD YRA VEDEŠ

Artūras Hamanas yra gimęs 1922 m. Tartu mieste, Estijoj. pasiturinčioj šeimoj. Jo tėvas buvo nepriklausomos Estijos diplomatas Skandinavijos kraštuose ir vėliau dirbo užs. r. ministerijoj. Motina buvo gydytoja. Šeima tuo metu buvo pasirinkusi grynai estišką pavardę — Tuldava. Būdamas vaikas užsienyje, Hamanas pramoko svetimų kalbų, jų tarpe ir švedų kalba.

1941 m. visa šeima buvo deportuota Rusijon, kur tėvas bu-

organizacijoms, juo susidomėjo Motina su sūnumi ir dukra buvo išsiųsti į Kirovo sritį ir ten turėjo dirbti sunkius miško darbus.

Sibiro tremtyje Hamanas vedė vieno, taip pat deportuoto, estų politiko dukterį ir augino sūnų, tačiau apie tai čia, Vakaruose, niekada nepasakojo.

Nepatikrintomis žiniomis, apie 1950 m. jis dingo iš Kirovo srities. Vėliau su sūnumi Estijon sugrįžusi jo žmona tik po dešimties metų patyrė jį gyvenant Švedijoj.

APMOKYTAS SPECIALIOJ AGENTŲ MOKYKLOJ

Hamanas pats yra pasakojęs, jog prieš atvykdamas Švedijon, pora metų gyvenęs Latvijos sostinėje, Rygoje, kur tarp kitko išmokęs laisvai kalbėti latviškai. Ten jis neva nelegaliai gyvenęs ir vertęsis juodojo rinkoj. Tuo pačiu metu keletą kartų nelegaliai aplankęs Estiją.

Bet pagal kitus šaltinius, Hamanas Rygoje išėjęs ypatingą dviejų metų kursą sovietinės žvalgybos mokykloje. Švedijos estų tautinės atstovybės spaudai padarytame pareiškime nurodoma, kad tuo metu netoli Rygos veikusi KGB mokykla, kurioje buvo apmokomi užsienin siunčiami agentai ir taip pat provokatoriai kovai su Pabaltijo partizanais, labiausiai veikusiai Lietuvoje. Kadangi Hamanas moka lietuvių kalbą, tai manyti, jog jis lietuviškai išmoko toje pačioje mokykloje.

BRUVĖSI Į SVARBIAS ĮSTAIGAS

Hamanas nėra pasakojęs, kaip jam pavykę atbėgti Švedijon. Tačiau čia jis pasirodė 1955 m. rudenį. Atkreipė į savo dėmesį

kaip gabus kalbininkas, pradėjo studijuoti Stockholmo universitete ir drauge dirbo Associated Press įstaigoje kaip teleprinto operatorius. Tuo pačiu metu jis mėgino gauti amerikiečių Laisvosios Europos kolegijos stipendiją, norėję patekti į Estijos laisvės komitetą N. Yorke, į „Amerikos Balsą“, tačiau nepavyko.

GUDRI TAKTIKA SU EGZILŲ ORGANIZACIJOMIS

Pradžioje jis laikėsi nuošaliai nuo estų politinių organizacijų, sudarė įspūdį esąs menkai orientuotas apie jų darbą ir tikslus, išvisio nudavė nesidomįs politika. Nesidomėjimą politika ir visuomenine veikla aiškino tuo, jog norįs pilnai atsidėti moksliniam darbui.

Vėliau tą savo nusistatymą jis staiga pakeitė (garbūt, gavęs naujus nurodymus iš Maskvos). Ėmė ypatingai domėtis jaunimo organizacijų veikla. Vasaros metu dėstė studentams estų kalbą ir švietė juos apie sovietinį gyvenimą. Pradžioje jis sudarė labai gerą įspūdį kaip gabus dėstytojas. Jo išleistas estų kalbos vadovėlis švediška buvo specialistų gerai įvertintas. Tačiau jau tada buvo pastebėta, kad savo privačiame gyvenime buvo gerokai palaidas ir negailėdavo kritikos vadovaujantiųjų asmenų atžvilgiu.

ĮŠAIŠKINO IR PERSPĖJO JA VALSTYBIŲ ŽVALGYBA

Pernai Hamanas buvo nuvykęs į JA Valstybes dalyvauti kalbininkų kongrese. Drauge sakėsi norįs iširti galimybes savo vadovėlio angliškajai laidai. Jau anksčiau jis taip pat galvojo ateityje persikelti į Ameriką. Ten jam mėginant megti ryšius su estų

ALOS TARYBOS POSEDYJE

Pagerbtas Veikėjas Zef. Juknevičius

Š. m. lapkričio mėn. 22 d. Lietuvių Salione įvyko ALOS Tarybos mėnesinis posėdis, kuriame dalyvavo pirm. Jonas Čikštas, sekr. L. Sruoga, St. Babronis — buvęs sekr. Vyt. Balčiūnas ir A. Misiūnas (nuo Lietuvių Centro), J. Gilvydis ir Z. Juknevičius (Lietuvai Išlaisvinti Centro), K. Misiūnas — Šv. Cecilijos choro reikalų vedėjas, Ign. Padvalskis — Arg.

Liet. Bendruomenės Igaliotinis, J. Kanapinskas — A.L.B. Buenos Aires Apylinkės pirmininkas; Pr. Ožinskas — „Arg. Liet. Balso“ leidėjas ir kun. A. Steigvila — Lietuvių parapijos vikaras.

Pirmoje vietoje buvo svarstytas Lietuvių Fondo reikšmas ir nutarta, kad Fondo statusas bus pastudijavus kitame posėdyje ga-

egzilėnimis organizacijomis JAV atitinkami amerikiečių apsaugos organai, kuriems pavyko nustatyti Hamano ryšius su sovietais. Estų tautinės organizacijos buvo įspėtos, o jis pats buvo priverstas pirma laiko apleisti Amerikos teritoriją. Kadangi jo veikla nebuvo nukreipta prieš to krašto saugumą, suimtas nebuvo.

Patyrusi apie visa tai, Švedijos estų atstovybė pareikalavo Hamaną pasitraukti iš šio organo. Pradžioje jis pažadėjo tą padaryti, bet vėliau per advokatą pagrasino, jog vertimą pasitraukti laikysias jo garbės įžeidimu ir kelsias dėl to bylą. Po kurio laiko savo draugams jis aiškino, jog savo nesupratimui su amerikiečiais jis likvidavęs ir turįs švedų organų pasitikėjimą.

KAIP PASLAPTINGAI ATSIRADO, TAIP IR PRANYKO

Birželio galė jis staiga dingo, paleidęs gandą, esą, vykstaš Suomijon pasirinkti medžiagos baigiamai disertacijai. Kurį laiką buvo tylu. Tik spalio 16 d. Sovietų Sąjungos vyriausybės organe „Izvestijose“ pasirodė pirmasis jo vardu paskelbtas straipsnis „Žiauri pamoka“, kuriame Hamanas tvirtina buvęs „amerikiečių agentų“ priverstas sugrįžti anapus geležinės uždangos.

GUDRŪS AGENTAI

Dėl jo nepaprastos inteligencijos ir sugebėjimų linkstama manyti, kad jam buvo pavesta daugiau negu vien veikla pabėgėlių tarpe. Spėjamas, kad Hamanas vadovavo sovietinių agentų tinklui, kurio užduotis yra ste-

lutinai persvarstyta ir priimta. Buvo įteiktas tekstas didesnioms draugijoms, susipažindinimui.

Toliau buvo svarstytas Vasario 16-tos šventės klausimas. Vasario 16-ji bus švenčiama Lietuvių Centro patalpose vasario 16 vakare. Prieš tai Aušros Vartų bažnyčioje iš ryto bus mišios ir po pietų vainiko uždėjimas. Dėl smulkesnės programos išdirbinę yra šaukiamas Valdybos posėdis, kartu su meno pajėgų atstovais Lietuvių Centro patalpose, Tabarė 6950, Villa Lugano, gruodžio mėn. 13 d. 8 val. vakare.

Užbaigus svarstyti einamus klausimus, buvo pagerbtas p. Zeferinas Juknevičius, žinomas Argentinos lietuvis veikėjas, sulaukęs 50 metų amžiaus. Ta proga buvo įteikta nuo ALOS Tarybos garbės pergaminas su Tarybos narių parašais. Po getų užkandžių prasidėjo sveikinimo kalbos, pasakytos visų dalyvavusiųjų draugijų ir spaudos atstovų, kurie vienminčiai išreiškė jubiliatui savo nuoširdžius linkėjimus: geros sveikatos, sėkmingos darbuotės dar ilgus metus Argentinos lietuvių tarpe.

Zeferinas Juknevičius, nors Argentinoje gimęs, bet jau prieš 33 metus įsijungė į lietuvišką darbą, visur talkininkaudamas Šv. Cecilijos chore, 16 metų vadovaudamas Radijo Valandėlei „Lietuvos Aidams“, juose vesdamas kovą už Lietuvos išlaisvinimą, tuo pačiu stovėdamas „Lietuvai Išlaisvinti Centro“ prieššakyje ilgus metus ir rašytu žodžiu daug prisidėdamas prie lietuvių vardo garsinimo svetimtaučiu tarpe. Gale buvo sugiedota „Ilgiausių Metų“. K. A. S.

bėti vietoj Vakarų nuotakas ir planuoti sovietinės propagandos veiksmus Švedijoj. Jo dingimą kai kas sieja net su Švedijos šnipu pulk. Wennerstroemo byla.

MASKVA NEUŽMIRŠTA IR LIETUVIŲ

Šių metų vasarą, beveik tuo pačiu laiku kaip Hamanas Švediją, buvo priverstas apleisti Ameriką Maskvai parsidavęs lietuvis A. Morkus. Ir pastarasis buvo įsibrovęs į lietuviškąsias politines organizacijas bei spaudą, kaip Hamanas į estiškasias. Tik skirtumas yra tas, kad Hamanas buvo vis dėlto augšto intelekto ir labai gudrus, o mūsiškis maskolbernis labai jau mizernas, tepajėgiąs sulipinti tik pamfletiškių rašinių. Beje, Maskvos patikėtiniai pavergtoje Lietuvoje panaudoja ir tuos žemo lygio tauška-lus.

Charakteringa, kad ir A. Morkų išaiškino JA Valstybių žvalgyba, ir abiems uždraudė pasilikti Amerikoje.

Morkaus keliais suka ir nevienas „kultūrinių ryšių“ skatintojas. Kai kurie tokių važinėjo net į Lietuvą atlikinėti „specialių uždavinių“.

Be abejonės, panašių „morkų“ Maskva stengiasi infiltruoti į mūsų tarpą ir daugiau. Dėl to mums reikia būti atsargiems ir apdairiems, kad tokie maskolberniai nepakenktų Lietuvos laisvinimo kovai, antibolševikinei rezistencijai, o ypač pasilikusiems pavergtame krašte. Tačiau ir į paniką pulti nereikia. Anksčiau ar vėliau jie bus išaiškinti.

ELI.

Mokslas + Menas + Literatūra

SKAITYTINA KNYGA

Prieš trejus metus atvyko iš Lietuvos į S. Ameriką (Clevelandą) Barbora Armonienė, kuri su savo sūnum atvyko pas savo vyrą ir dukterį. Jos vyras kaip Amerikos pilietis dar prieš karą su dukterim išvyko į S. Ameriką o ji pati su neseniai gimusiu sūnum turėjo likti Lietuvoje iki 1960 metų.

Po II karo B. Armonienė su sūneliu Jonuku buvo ištremta į Sibirą 25 metams už partizanų remimą ir už "šnipnėjimą" Amerikai. (Kadangi susirašinėjo su savo vyru Amerikoje).

Savo visus išpūdžius okupuotoje Lietuvoje ir Sibire B. Armonienė su A. L. Nasvyčio pagalba aprašė savo knygoje anglų kalboje. O visai neseniai šią įdomią atsiminimų knygą iš anglų kalbos ispaniškai išvertė M. A. T. Schiratti su antrašte "DEJE MIS LAGRIMAS EN MOSCU". Knygą išleido Plaza James S. A. leidykla Buenos Aires — Lanus, kuri platinama po Ispaniją ir visą Pietų Ameriką per Barcelonos ir Meksikos leidyklas. Knyga išleista 400.000 egzempliorių tiražu.

KNYGOS FORMA

IR TURINYS

B. Armonienė rašo realiai, nuoširdžiai kas liečia tikrus faktus, kartu lyriškai kas liečia jos asmeniškų motinos ir moters išgyvenimus. Todėl jos knyga labai įdomi ir lengva skaityti. Argentinos senosios kartos lietuviams neturėjusiems tos "laimės" gyventi Sovietų "rojuje", būti ištremtiems ar kalinamiems, ši knyga ypač patariama pasiskaityti. Tos knygos dar nėra lietuvių kalboje. O jei ir pasirodytų, tai būtų žymiai brangesnė, negu ispanų kalboje.

Knygoje pasitaiko ir vienas kitas netikslumas. Pavyzdžiui 172 puslapyje autorė teigianti, kad sovietų vyriausybė įstengusi išskirti politinę opociją ir religinę

įtaką masėse tarp lietuvių, bet reįstengusi išskirti, panaikinti juodosios rinkos.

O kitoje vietoje pavyzd. 53 ir 90 puslapiuose teigia, kad religija su savo ceremonijomis teikianči didelę paguodą žmonėms, kad kalinių ir tremtinių komendantai draudė giedoti religines giesmes giedoti, nors sakoma, kad komunistams nesiseka išrauti iš tikinčiųjų žmonių širdies religinių jausmų.

IVAIRUMAI IR SAVOTIŠKUMAI

Asmeniškai paklausta B. Armonienė tvirtina, kad sekmadieniais bažnyčios esančios žmonių pripildytos, bet 82 puslapy sakoma, kad komunistų valdžia daug vargo ir kančių žmonėms pridariusi, reikalauja komunistų partijai ir jų vadams didelės meilės. Nežiūrint visų komunistų

pastangų niekinti religiją ir iškelti jų vadų kultą, niekada nepajėgė išrauti iš žmonių meilės savai Bažnyčiai ir neapykantą partijai, ypač už padarytus žiaurumus.

Autorė 15 ir 25 puslapiuose aprašydama komunizmą, jį suplaka su rusų tauta. Kai tuo tarpu yra du skirtingi dalykai: rusų tauta kaip tokia gal daugiausia yra nukentėjusi nuo to paties komunizmo. Komunizmas išeina Rusijos ribas, nes yra internacionalinis. Komunizmas tokioje Kinijoje ar Ispanijoje pasirodė dar didesniame žiaurume.

Pasitaiko dar viena kita korektūros klaida, pavyzdžiui 169 pusl. sakoma, kad 1953 metais politinis klimatas buvęs kiek šurkštesnis, bet buvo galima susirašinėti su Lietuvoje likusioms giminėmis. Atrodo, kad klimatas turėjo būti švelnesnis, jeigu buvo leista susirašinėti su giminėmis laisvame pasaulyje.

163 puslapy autorė teigia, kad Lietuvoje žymiai pagerėjęs susisiekimas, ypač po Stalino mirties, kai rodė atoslogi politikoje. Autorė kai kur perdeda idealizuodama pavyzdžiui dar neprikli. Lietuvos padėtį: esą pažanga tiek pakilusi, kad atsiradę net dangoraižiai, kurių Lietuvoje beveik visai nebuvo.

Nežiūrint šių trūkumų vertime, knyga padaro labai gerą ir teisingą vaizdą iš Lietuvos gyvenimo, tiktai gal vertėjai kažką bus pakeitę ar pagražinę. Bendrai kalbant ši knyga yra tikrai verta paskaityti. Ją galima gauti lietuvių parapijoje. Kaina 50 pezų.

J. Gobis.

DR. ALBERTAS ADAMINAS

Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulūžimai ir ligos)

Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.

Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

ONA BALNAITYTĖ

Siuvėja - Modista

MADRID 1020 — DOCK SUD

SKAITYTOJAI PASISAKO

Apie Lietuvių Fondą

Šių metų "Laiko" 328 nr. perskaičius Pasaulinės Parodos New Yorke Lietuvių Dainų ir Tautinių Šokių komiteto atsisaukimą, kuriuo raginami ir kviečiami visi lietuviai dalyvauti.

Iš čia darosi aišku, kad susiduriama su lietuviškos kultūros atstovavimu pasaulinėje parodoje.

Kyla klausimas dėl Argentinos lietuvių kolonijos padėties.

Spaudoje ne kartą teko skaityti pranešimus ir ALOS Tarybos veiklos, kurioje ne kartą buvo kalbama apie Kultūros Fondą, o jau vėliau teko nugirsti, kad iš to fondo bus kuriamas naujas Lietuvių Fondas, kuris turėtų platesnę apimtį. Bet dėja, nei vienas nei kitas dar nėra gimęs, o problemų jau yra begalės, kurios tie fondai galėtų išspręsti. Atrodytų, kad šis tas yra daroma. Taip, tik šis tas. Apie tokio fondo reikalingumą teko skaityti gal daugiau kaip prieš metus laiko. Po to ir įstatai buvo paruošti, ir svarstyti, bet nepriimti. Buvo taisomi komisiijos ir tas darbas taip traukėsi, kuris dar ir šiandien nėra baigtas, o jau girdisi kad yra pasiūlyta svarstyti nauji istatai. Dar praeis metai laiko atsiras, kas pasiūlys trečius, ir vėl praeis metai. Taip bėga laikas, o darbas stovi vietoje.

Iš spaudos matosi, kad dabar atsirado rimtas reikalas atstovauti mūsų kultūrinį reikalus, į kur bus nukreiptas pasaulio akys — į pasaulinę parodą. Juk ir Argentinos lietuviai turi nors kartą įnešti savo duoklę lietuviybės reikalams. Ar negalėtų mūsų kolonijos jaunimas dalyvauti toje šventėje, jei visi mes tuo susirūpintume. Čia ir būtų to fondo tiesioginis darbas. Kai kam gal atrodyti, kad fondo steigiamas, ir finansavimas vykstančio ansamblio nesiderina su jo paskirtimi.

Į tai būtų tik vienas ir toks atsakymas. Lietuviško jaunimo bendravimas tarpusavy, pakelia jų tautines nuotaikas kultūrinių bei sportinių mainų, ar asmeniškų bendravimo būdu. Turim jau ne vieną pavyzdį iš netolimos praeities (Argentinos lietuvių jaunimo bendradarbiavimą su Urugvajaus lietuviškuoju jaunimu, to pasėkoje šiemet įvyks jau platesnio masto jaunimo stovykla, prisidedant Brazilijos jaunimui). Savo laiku per spaudą pompastiškai buvo siūloma gana didelės sumos lietuviško jaunimo reikalams. Net buvo svajojama apie baseinus, kintas, moderniškus klubus, dar jau visa tai nuriomo. O ALOS Taryba, kuri savo posėdžiuose taip iškilmingai mėgsta pašūkauti, jaunimo reikalui, ji pati jau daugiau kaip metai laiko miega ant Kultūros Fondo įstatų projektų. Vieną kartą reikėtų imtis konkretaus darbo, bet ne popierinių namelių statymo. Tas nerangumas, nenoras, ar nepasitikėjimas vieni kitais ir žlugdo darbą ir parodo didelį nepribrendimą rimtiems reikalams. Tuo pat per menkai įvertinami mūsų ateinančių kartų padėtis ir taip su malonumu linksmuojami jaunimo reikalai. ALOS Taryba turėtų daugiau kreipti dėmesio į taip opius jaunimo reikalų klausimus. Ir kad tokie reikalai nebūtų vien tik siauro ALOS Tarybos ratelio sprendžiami, bet kad būtų pasikviečiama asmenų iš platesnių visuomenės sluoksnių, nežiūrint ar jis priklauso tarybai, ar kuriai nors kitai organizacijai. Šį reikalą kuo skubiausiai reikia pajudinti, kad jis nebūtų daugiau stumdomas iš metų į metus.

Norėtus taip pat tuo reikalu išgirsti nuomonių iš kitų skaitytojų.

Rimvydas P.

GERIEJI DARBELIAI

Kerniukas: (priveža račiukus) Mano visai paprasta dovana. Bet bus naudinga. Nereiks tau nešti, vis važioti galėsi...

Danutė: Aš dar, štai, tau skanaus pyrago...

Danguolė: O aš skaniausio medauninko...

Buklys: Ką tu žinai, kad pyragas skanus? Juk dar neparagautas!

Danutė: Gudruolis! Aš pati cukrų dėjau ir tešlą maišiau, tai žinau...

Jūragis: Aš atiduodu savo žiūroną, kur tėtis nupirko, už ką jam batus švariai valiau...

Kerniukas: Tai puikus daiktas...

Buklys: Duok pažiūrėti — gal pro jį bus Lietuva matyti?

Vydas: Še, šitą sviedinuką — geresnio daikto pas save nesuradau.

Nardis: O aš užvakar riešutų miške prisirinkau — pusė bus tau, Skaidryte...

Živilė: Savo naują kepuraitę tau atiduodu.

Giedrė: Te Skaidryte, sidabrinį pinigą... Teta davė saldainiams nusipirkti... Bet aš tau sutaupiau...

Juratė: O aš — iš visų lėlių išrinkau gražiausią, ar patiks, Skaidryte?

Skaidrytė: Labai patinka. Viskas man... Geri ir gražūs daiktai. Ir jūsų draugiškumas. Kaip atsiilyginsiu?

Gilinis: Nereikia nieko mums. Tu našlaitė, todėl mes norime būti tau draugai.

Skaidrytė: Aš tikrai laiminga, kad jūs mane mylite...

Kerniukas: Viską sudėkim į ratus ir parvešim namo...

Gilinis: O už gerus darbelius Senelis rytoj mums parodys Lietuvą... Ir ji našlaitė dabar... Ir jai reikia pagalbos!

Kerniukas: Pamatysime Lietuvą.

Danutė: Padainuokime tą dainą apie ją:

(visi dainuoja)

Sodybos ir miškai žali,
Tėvynė mūsų ten toli,
Oi lylia lylia lyliali
Tėvynė mūsų ten toli...

Seselės laisto ten gėles
Dailias dainuoja daineles,
Oi lylia lylia lyliali
Tėvynė mūsų ten toli...

Ten Nemunas ir Baltija,
Bijūnai žydi širdyje,
Oi lylia lylia lyliali
Tėvynė mūsų ten toli...

(Uždanga)

— KIETAS RIEŠUTAS —

(Trijų dalių vaidinimas)

VEIKĖJAI: Senelė akla, Kaziukas, Vydas, Budris, Audrelė, Birutė, Zalvytė, Mokytojas, Maskolis, I ir II sribai, Angelai, Meška su meškiukais, Voveraitės, Zuikiai.

I DALIS

(Skurdus kambarys — kaimiška virtuvė. Senelė klūpo ties kryžiumi sienoje, meldžiasi. Įskrenda Angelai ir lėtai šoka maldingą šokį, lydint tyliai muzikai. Jie išskrenda. Senelė ima trūstis apie krosnį. Parbėga vaikai).

Senelė: Ačiū Dievui — vaikai vėl čia... O man vis rūpi... Toki laikai...

Kaziukas: Senele, ir draugų vėl parsivedžiau...

Senelė: Gerai, gerai, Tegu pasišildo našlaičiai... Kaip ir tu — tėvų netekę...

Kaziukas: Mes tiesiog iš mokyklos... Tekini parlėkėm. Toks šiaurus vėjas plaka, net ausys šalčiu svyla...

Senelė: Šiaurės speigas — šaldo mus dabar... Bet būkite kantrūs, vaikučiai. Ateis dar pavasaris.

O ką gero išmokote šandie?

Budris: Apie šventąjį Kazimierą, Senele...

Audrelė: Jis buvo karalaitis... Jaunas ir labai gražus...

Birutė: Visai panašus į tą leliją, kur pats rankoje laiko.

Budris: Svarbiausia — jis vienintelis mūsų šventasis, Lietuvos globėjas!

Vydas: Ir todėl, mokytojas sakė, nelaimėje į jį turim kreiptis...

Audrelė: Kaip tau gerai, Kaziuk — tu turi danguje savo globėją...

Birutė: Jis mums visiems lygiai globėjas, ne tik Kaziukui.

Vydas: Sako, kažkada seniai jis padėjo lietuviams apsiginti nuo svetimos kariuomenės...

Kaziukas: Bet tai buvo — labai seniai, ne dabar...

Vydas: Gal ir dabar padėtų mums atsikratyti mąskolių...

Visi: Ššššš! Netark to žodžio! Kaip tu neiškenti!

Kaziukas: Vien už tą žodį — Kvedarų Jonas į Sibirą išvežtas!

Birutė: Kaip baisu! Į Sibirą... (visi nutyla, liūdni).

Audrelė: Kad turėtume šv. Kazimiero paveikslą, tai mes dažniau į jį pasimelstume. Gal tėveliai dar gyvi iš Sibiro grįžtų...

Birutė: Gal tu, Senele, turi šv. Kazimiero paveikslą?

Senelė: Kazimiero? Šventas vardas. Mūsų giminėje vis vienas krikštijamas Kazimieru... Ir tavo tėvas, Kaziuk...

Kaziukas: Bet jį nekaltai... suėmė naktį... ir jis negrįžo daugiau...

Senelė: Iš Sibiro, vaike, sunku begrįžti... Tūkstančiai mylių... Ledai, šalti sniegynai, kalnai ir dykra — vien žyėrys bekaukia... Badas ir vargas ten... Kenčia mūsų žmonės ištremti... Melstis už juos tegalime...

Sekmadienis Dimečiai

KUO AUKŠCIAU, TUO AIŠKIAU

Akmens amžiaus žmonės gyveno urvuose iškastuose žemėje. Vėliau, kai pradėjo dirbti žemę ir pažengė civilizacijoje, pradėjo statyti medžio namus, kuriuose kartu su gyvuliais gyveno. Mūsų amžiuje žmonės pradėjo statyti sau patogius ir aukštus namus, kuriuose nebelaiko gyvulių, bet vietoje jų turi muzikos instrumentus ir kitus kultūringus įrengimus.

GYVULINIS ŽMOGUS

Šiandien žmogus būtų atsilikęs nuo kultūros, kuris dar savo namuose laikytų gyvulius, kaip senovėje. Bet yra daug žmonių, kurie gyvena su gyvuliais tvarte. Tai yra tie, kurie šalia savo kūno reikalų nieko kito nemato ir nieko kito netrokšta, vien tikta gerai pavalgyti, išgerti, pamiegoti ir pasilinksinti. Tokių žmonių dievaitis, anot, Šv. Povilo yra pilvas. Tai yra simbolis tų žmonių kurie tikta savo kūnu susirūpinę. Tai materialistai, kuriems dvasinės vertybės yra svetimos, kurių gyvenimo akiratis yra labai trumpas — tik savas kūnas.

PAGONIŠKAS ŽMOGUS

Kita dalis žmonių, nors ir yra pakilusi aukščiau gyvulinio žmogaus, virš valgio ir gėrimo, dar pripažįsta kitas kultūringas vertybes, kaip meną, sportą sudaro aukštesnio žmogaus laipsnį. Bet ir tie žmonės nepakyla virš šio pasaulio ribų, pasilieka antrame aukšte gyventi, manydami, kad toliau nebėra ko betrokšti. Tokie žmonės mėgsta nueiti į teatrą, ar kino salę, mėgsta dalyvauti šventėse su savo draugais, nuvykti sekmadieniais į parką ir praleisti dieną grynoje gamtoje. Tokie žmonės nors ir giriasi esą kultūringi, nepakyla aukščiau modernaus pagonio lygio, jiems dar trūksta ko tai didesnio ir kilnesnio.

Kas gi padaro žmogų pilnutiniu žmogumi? Jį padaro tikta dvasinės vertybės, kurios yra randamos religijoje arba geriau sakant santikyje su Kūrėju, su Dievumi. Tie žmonės, kurie nepakyla iki Dievo yra panašūs į naminius paukščius, kurie atsako aukščiau žemės pakilti, nes nepajėgia; jų kūnai yra persunkūs ir sparnai per daug silpni pasikelti iki erdvių.

DVASINIS IR KULTŪRINGAS ŽMOGUS

Tikrai kultūringas ir dvasingas yra tas žmogus, kuris religijos sparnais pajėgia pakilti virš šios žemės purvyno ir pasigerėti Dievo kūrinių grožybėmis, kuris savo sielos troškimais pasiekia patį visų daiktų Kūrėją.

Tačiau šiam drąsiam žygiui-pakilimui nuo gyvulinio ir grynai gamtinio žmogaus iki pilnutinio ir dvasinio žmogaus reikalinga yra atsakyti nuo daugelio kūno pomėgių, nuo perdidelės savo puikybės, nuo daug ryšių, kurie laiko surišę jį su žeme ir kūriniais.

Kas gali žmogų išlavinti iš tų visų jį pavergiančių pančių? Iš to praktiško materializmo, kuriame jis įmirkęs gyvena? Kas gali jam duoti tuos dvasinius sparnus, pakilti nuo žemės aukščiau ir pažvelgti į viską aiškiau? Tai gali duoti tikta vienas Kūrėjas — Dievas.

KRISTUS — ŽMOGAUS KELTUVAS

Dar nėra nė vieno gyvulio, kuris galėtų išmokyti skraidyti, nėra nė vieno augalo, kuris išmokyti vaikščioti, nė vieno mineralo, kuris galėtų žydėti, taip nėra nė vieno žmogaus, kuris savo paties jėga galėtų pakilti iki berybės aukštybės — iki visų daiktų Kūrėjo.

Pirma turi pats Dievas nusi-leisti iki žemės ir paimiti žmogų, jį užsidėti ant savo galingų sparnų iš iškelti virš šios žemės purvyno. Dievas atėjo į šią žemę Kristaus asmenyje, kad pakeltų nupuolusį žmogų ir jį sudieventų. Tiksliai yra išsireiškęs Šv. Augustinas: „Dievas tapo žmogumi, kad žmogus taptų Dievo vaik“.

Kristus yra tas didysis tiltas, kuris sujungė dangų ir žemę, kuris panaikino tą prarają, kuri buvo tarp nupuolusio žmogaus ir Kūrėjo. Tikta Kristuje žmogus yra atpirktas, išlaisvintas, pakeltas ir nuskaidrintas. Kas nori pakilti nuo šios žemės aukščiau, tas turi priartėti prie to didžiojo tilto — Kristaus ir per jį pasiekti galutinį savo tikslą, pilnutinį sudieventą žmogų. Malda ir sakramentais mes turime progos priartėti prie Kristaus, kuris yra gyvenimo apvainikavimas.

Kun. Augustinas

IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

• Argentinos prezidentas Dr. Illia pasiuntė Šv. Tėvui Pauliui VI nuoširdžius sveikinimus, linkėdamas Kristaus Vietininkui daug passekimo Bažnyčios valdyme ir Suvažiavimo darbams. Pop. Paulius VI, atsakydamas į sveikinimus, pasiuntė savo specialų palaiminimą Argentinos Prezidentui.

• Argentinoje plečiasi spiritizmas. — Pagal ispanų teologą Tėvą Quevada, Argentinoje esą daugiau spiritizmo sekėjų, negu buvo manyta. Tikta čia spiritizmas esąs paplitęs daugiau aristokratų tarpe. Tėvas Quevada turėjo pasikalbėjimą su spiritistų vadais, kurie save priskaito prie „Basilijaus“ grupės. Pagal Tėvą Quevada spiritistai yra atsilikę moksle apie 50 metų. Bet įdomu, kad visdėlto atsiranda sekėjų net aristokratų tarpe. Iš to matosi aristokratų atsilikimas. Nes spiritizmas plečiasi tenai, kur viešpatuoja didelė ignorancija.

• Buenos Aires Caritas jau penkti metai kaip organizuoja mokyklinio amžiaus vaikų chorų konkursą kalėdinėms giesmėms giedoti gatvėse. Šiemet konkursas įvyks gruodžio mėn. 15 d., Caritas būstinėje. Geriausi vaikų chorai gaus premijas ir galės giedoti Bs. Aires gatvėse Kalėdų metu.

• Čilė — misijų kraštas. — Čilės episkopatas savo aplinkraštyje pareiškė, kad Čilė yra misijų kraštas, panašiai kaip buvo prieš 400 metų atgal. Todėl Bažnyčia turi ieškoti naujų priemonių kraštą atkrikščioninti, nes senieji pastoracijos metodai, kurie buvo taikomi katalikiškam kraštui nėra vaisingi. Čilės vyskupai pradėjo vykdyti žemės reformą, kuri turi gana didelį pasisekimą, nes dideli žemių plotai yra dalinami darbininkams.

• Šveicarija — vienintelis kraštas, kurio vyrai tarnauja svetimose kariuomenėse. Jau sukako 100 metų, kaip šveicarų rinktiniai vyrai savanoriškai tarnauja Vatikano Popiežiaus garbės ka-

riuomenėje. Šveicarų gvardijos vyrai yra iškilmingai prisaikdinami Popiežiui laikyti ištikimybės. Šveicarų gvardijos kareiviai dėvi viduramžio karių uniformas ir ginklus.

• Belgijoje sukurtos dvi universitetinės parapijos. Pirmą kartą Kat. Bažnyčios istorijoje, Belgijoje Liuvono mieste yra sukurtos dvi universitetinės parapijos: viena flamų, o kita prancūzų kalboje. Tai bus dvi studentų parapijos, kurios turės visai naują parapijos formą, pritaikintą moderniam studentų gyvenimui.

• Vokietijoje įvyko Bažnyčios tarnų kongresas. Wuerzburgo mieste šiemet įvyko tarptautinis bažnyčios tarnų kongresas, kuriame dalyvavo iš įvairių kraštų bažnyčios tarnautojai ir administratoriai, vargonininkai, zakristijonai, kurie per šį kongresą sudarė tarptautinę federaciją. Tie kongresai Vokietijoje jau vyksta 50 metų.

• Benediktinams pavesta įkurti ekumeniniai vienuolynai. Šv. Sosto prašymu benediktinų vienuolynui yra pavesta visuose kraštuose įsteigti taip vadinamus ekumeniškus — vienijančius vienuolynus, kurie sau tikslu turės užsiimti religijų vienybės problemomis. Tokie vienuolynai jau veikia Belgijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje.

• Bibliiniai mąstymai per telefoną. — Šveicarijoje, Ziuicho mieste didelį pasisekimą turėjo duodami bibliiniai mąstymai per telefoną. Per dieną buvo užregistruoti po 400 prašymų. Šitie mąstymai per telefoną užtrunka apie vieną ir pusę minutės ir žmonių yra labai mėgiami kaip naujienybė.

• Pakrikštytas 108 metų senelis. — Ghanos respublikoje, Afrikoje Costa del Cubo mieste buvo pakrikštytas senelis Simonas Kwabena Poku, kai sulaukė 108 metų amžiaus. Tai atsitiko Afrikoje tarp pagonių. Bet atsitinka ir tarp krikščionių, kurie savo vaikus niekada nekrikštija.

Audrelė: Į šv. Kazimierą... Tik paveikslu neturime...

Senelė: Turiu dar aš... Tik paslėptas giliai...

Visi: Turi paveikslą? Tikrai? Šv. Kazimiero?

Kaziukas: Mano globėjas! Lietuvos šventasis!

Birutė: Tai paieškok, Senele. Karalaitį, su balta lelija.

Audrelė: Gal šv. Kazimieras gražintų ir mano tėtį... Iš Sibiro...

Senelė: Iš Sibiro (sudedu rankas). Viešpatie pasigailėk jų!

Vytas: Gal šv. Kazimieras mus išvaduoš nuo tų... Visi: Ššš! Neminėk jų!

Kaziukas: Tai piktos dvasios vardas! Nelaimė neša!

Senelė: Atnešiu tą paveikslą... Man brangus atminimas... Reikia slėpti nuo svetimų akių...

Budris: Mes saugosim irgi! Kaip savo akį!

Audrelė: Niekam nerodysim! Tik suklaupę melsimės jį...

Senelė: Bet, vaikeliai... Dabar ir melstis, ir Dievą garbinti uždrausta...

Audrelė: Žinome, Senele...

Budris: Mokytojas mus visko išmokė...

Kaziukas: Tikrai, Senele, duok paveikslą. Mes ne maži vaikai...

Budris: Pastatysime sargybas, kad niekas neužkluptų...

Vytas: Kaip Nerono laikais, kai krikščionis žudė...

Budris: O jie katakombose slėpėsi. Ir laimėjo laisvę...

Senelė: Na, tegu Dievas jums padeda (lėtai nukiūtinai į pašalį, vaikai šnabzdasi, dairasi į langus).

Kaziukas: Vaikai, dabar turime būt — visi kaip vienas...

Budris: Mokytojas sakė — liežuvį laikyti už dantų... Ypač mergaitės (grasina joms pirštu).

Audrelė: Lyg mes ką išplepėjome kada? Niekada!

Budris: Tai žiūrėkit, kad iškentėtumėte visada (Senelė grįžta, išvynioja paveikslą, visi gėrisi).

Vytas: Žiūrėkite! Mūsų šventasis!

Audrelė: Gražusis karalaitis! Kaip lelija!

Birutė: Senele, mes mokam ir giesmę į šv. Kazimierą...

Audrelė: Mus mokytojas išmokė... Pagiedosim dabar...

Budris: A, tu! Žinai, kad nereik pasakot, kas mus dainų ar giesmių išmoko! Maskoliai mokytoją už tai suims ir išveš į Sibirą...

Audrelė: Bet mes čia visi savi... Išdavikų nėra...

Budris: Vistiek turį pratintis tylėt, kad netyčia pasikui neištartumėi...

Birutė: Tai giedokim. Aš vedu žodžius (visi klaupiasi prieš, ant stalo į sieną atremtą paveikslą, gieda):

Kazimierai, karaliau šventas,

Mes meldžiame tavo malonės...

Išgirski mūsų vargo gandą

Ir gelbėk savo žmones...

O karalaiti, Dievo tarne —

Tau lelija baltai pražysta,

Ir žvaigždės spindi tavo delne,

O Lietuva — vergystėje...

Kazimierai, šventasis broli,

Išmelsk Aukščiausiojo malonės —

Išvyti žiaurųjį maskolių

Ir laiminti mūsų žmones...

Kazimierai, tu mūsų mieliausias,

Jau Nemunas naktim aptemo,

O mes dar tikimės ir laukiam

Pagalbos mūsų žemei...

Jau mūsų šauksmo nieks negirdi

Ir nieks gyvenimo nesaugo,

Aukojame tau gryną širdį

Ir tavo meilės laukiam...

O taip graži ta mūsų žemė —

Gyventi būt laimingai gera...

Bet šiandiena vergystę lemia —

O gelbėk mus nuo maro...

(Baigiant giesmę atlekia Angelai ir šoka lėtą šoki, vaikai lyg sustingę klūpo. Jie išlekia, vaikai pa-

kyla ir tylomis žiūri į paveikslą).

Kaziukas: (apsidairęs, į Senelę) Mes valgyt norim, Senele.

Budris: Aš be pusryčių šiandien...

Audrelė: O aš vakarykščią bulvę buvau susitau-piusi...

Birutė: Senelė visada turi ką nors gardaus...

Vytas: E, mums dabar viskas gardu — tikta duok!

Budris: Ir duonos pluta — kaip saldainis. Kad tik turėtum!

Vytas: Taigi, nevisada ir duonos turime...

Budris: Užvakar mes ažuolo gilių prisirinkę išsikė-pėm. Bet ir tų daugiau nėra...

Vytas: Kai šalta, tai ypač valgyt norim... Grobas grobą ryja.

Senelė: Alkani kaip žvirbliai, Tokioj derlingoj Lie-tuvos žemėj — o vaikai badą kenčia...

Audrelė: Gal kokį kąsnį turi, Senele. Taip norisi net seilė ryjasi...

Budris: Neluptą griežtį suėščiau, kad gaučiau!

Senelė: Paieškosiu ką nors (išeina, vaikai džiaugiasi),

Budris: Ooo! Kaip gerai!

Audrelė: Senelė valgyt duos!

Vytas: Sušukim tris kartus: valio! valio! valio!

Visi: Valgyt duos! Valgyt duos! Valgyt duos!

Vytas: Kai sotus esi, tai ir mokytis lengviau sekasi...

Senelė: (atneša, deda ant stalo dubenį) Štai, šutintų žirnių visiems išteks po pora sauju...

Kaziukas: Ačiū, Senele... Kokia tu gera — ir mano draugas vaišini...

Senelė: Vaikeli, man jų gaila kaip savų... Našlai-čiai...

Budris: (kimšdamas ir kramtydamas) Mmmm! Žir-niai, žirneliai koskaniausiai! Karališkas gardumėlis!

Birutė: Tik neišbarstykite, vaikai. Aliai žirnelis bran-gus!

(Bus daugiau)

URUGVAJAUS PADANGĖJE

LIETUVIAI KULTŪRINĖJE BEI LABDARYBĖS VEIKLOJE

Šimtmečio sukakties proga liceo "Nestra Sra. del Huerto" vadovybė suruošė tarptautinę mugę, kurią globojo valstybės prezidento ir užs. reikalų ministro žmona, o prisidėti buvo kviečiamas diplomatų žmonos, jų tarpe r p. L. Grišonienė.

Tos švietimo įstaigos labai vakarieniškas metu buvo įvairių tautų šokių ansamblių pasirodymas. "Gintariečiai" pašoko trejetą lietuvių tautinių šokių, savo puikiu pasirodymu sukeldami visuotinį pasigėrėjimą. Diplomatai ir žymūs urugvajiečiai nuoširdžiai sveikino Lietuvos atstovą Grišoną ir Ponią už lietuvių jaunimo gausų ir gražų dalyvavimą šioje kultūrinėje labdarybės šventėje.

Anksčiau kita labdaringa draugija buvo pakvietusi diplomatų žmonas prisidėti prie tautiniais rūbais papuoštų lėlių parodėlių. Lietuvišką lėlę padovanojo L. Grišonienė. Lėlės buvo rodomos "Colombia Palace" viešbutyje ir kaikiurių centrinių krautuvų languose. Gruodžio 8 jos bus varžomos.

NUOŠIRDI PADĖKA

"ASADO" TALKININKAMS
Pirmą kartą Villa Elisa name įvyko asado pietūs, šių metų spalio mėn. 27 dieną, kurie praėjo gražioje ir labai jaukioje nuotakoje dėka visų geraširdžių talkininkų. Už šią pagalbą jaučiu didelę pareigą pareikšti nuoširdžią padėką visiems pasidarbavusiems ir bet kokiū būdu prisidėjusiems prie jos pravedimo, ir taip pat visiems maloniems tautiečiams už dalyvavimą:

- 1 — "Laiko" administracijai esu dėkingas už įvairius spaudos darbus ir to pikniko išgarsinimą laikraštyje "Laikas",
- 2 — Kun. Juozui Margiui, už pamaldų laikymą, pamokslą ir už įtaisymą ir transliavimą muzikos per visą pietų laiką,
- 3 — Broliui Pijui Gudelevičiui už parūpinimą transporto,
- 4 — "Mindaugo" dr. jai už paskolinimą stalų ir kitų reikmenų,
- 5 — Zenonui Juškai už transporto organizavimą iš Berisso,
- 6 — Gelbudų šeimai iš City Bell už parūpinimą gerimų ir stalų sustatymą,
- 7 — Kavaliauskų šeimai, kurie labai daug padėjo darbuotis,
- 8 — Asado kepėjams, skaniai iškepusiems asadą: Petriui Meškriūnui ir Juozui Talmantui,
- 9 — Liudvikui Mikelaičiui už parūpinimą mėsos ir už paskolintą grojimą plokšteles,

LIETUVOS ATSTOVAS A. GRIŠONAS

Uoliai dalyvauja diplomatinio aktuose, kaip mėnesiniuose kolektyviniuose pietuose, valdžios ir atskirų dipl. misijų priėmimuose, o taip pat ir savo kolonijos pobūviuose. Jo žmona dainininkė ponia Liucija taip pat kviečiama į įvairius reprezentacinius pobūvius.

JAUNIMAS RENGIASI

Sausio mėn. Kordobos kalnuose, Tėvų Marijonų vėšarnamyje Villa del Dique organizuojamoje P. Amerikos studijojančio lietuvių jaunimo stovykloje rūpestingai rengiasi dalyvauti ir Urugvajaus jaunimo grupė. Jų paramai, tarp kitko, platinama "rifa", o lapkričio 17 d. parapijos salėje buvo surengtas ir "vermutas" su meline paties jaunimo programa.

ISPŪDŽIUS IŠ JAV IR PLB SEIMO

Lietuvos Pasiuntinybės spaudos attache K. Čibiras keliais atvejais pasakojo per lietuvių valandėlę Radio Sarandi ir kultūričių pietuose. Taip pat per radiją jis kalbėjo apie ispaniškai Argentinoje išleistą B. Armonienės knygą "Palikau savo ašaras Maskvoje". Ši nepaprastai įdomi knyga parduojama ir Montevideo knygynuose pigia kaina.

- 10 — Kostui Gelbudui ir p. Avuliui sutvarkiusiems bufetą, ir už visus jų atliktus darbus,
- 11 — Jurgiui Litvinavičiui ir žmonai Sofijai už prisidėjimą prie talkos,
- 12 — p. Talmantienei už skaniai iškeptą tortą,
- 13 — pp. Mikelaičienei ir Oksienei už duosias pinigines aukas dėl asado išlaidų padengimo,,
- 14 — Jonui Balčiūnui iš Quilmes parūpinusiam alų,
- 15 — Solistui Albertui Griškai už malonią sudarytą nuotaką savo dainomis,
- 16 — Visoms geraširdėms moterims, kurios visiems svečiams patarnavo prie stalų: Mikalinai Kavaliauskienei, Avulienei, Litvinavičienei, p-lei Sofijai ir Gelbudienei. Visų šių talkininkų dėka pikniko pasisekimas puikus. Be to tenka padėkoti visiems geros valios tautiečiams, kurie teikėsi praturtinti patį pikniką savo dalyvavimu. Visiems nuoširdus Ačiū.

Kun. Antanas Švedas.

Skrybėlės, Pirštinės,
Jaunavedžių Papuošalai
ir kita išsinuomoja.
Kreiptis pas:
Johaną Vijnaitę
nuo pirmadienio iki penktadienio
nuo 15 iki 19 val.
AV. MITRE 2274 — 6 PISO
AVELLANEDA

MIRUSIEJI

✦ MIRĖ PETRAS ALEKSA

Sulaukęs 60 metų amžiaus šių metų lapkričio mėn. 25 d. nuo vėžio ligos savo namuose mirė Petras Aleksa. Velionis buvo kilimo iš Suvalkijos. Argentinon atvyko 1929 metais. Visą laiką dirbo "Pakalugos" audykloje.

Giliame liūdesyje paliko žmoną Julę Pačiukonytė-Aleksienę ir sūnus Antanas su šeima, keli broliai Lietuvoje. Sekančią dieną buvo palaidotas Sarandi kapuose, palydėtas artimųjų ir pažįstamųjų. Religines laidotuvių apeigas atliko kun. Aug. Steigvila.

✦ MIRĖ

NUO ŠIRDIES SMUGIO

Š. m. lapkričio mėn. 16 d. savo namuose, Tabare 1744, Bs. Aires, nuo širdies smūgio mirė Jonas Krivickas, sulaukęs 65 m. amž. Argentinon atvyko 1930 m. Buvo darbštus lietuvis. Sekančią dieną buvo palaidotas Sarandi kapuose Darškų šeimos panteone. Nuliūdime liko žmona, sesuo Elena Krivickaitė-Darškus su šeima.

Parduoda
- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKSTELIS, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS

Casa MUSKETAS

ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
Sanabria 2790-92 T. E. 50-5948

TĖVŲ JĖZUITŲ Radio Valandėlė, duodama sekmadieniais nuo 8.15 iki 8.45 per Radio Sarandi C X 8, Montevideo.

REFRIGERACION

Pintura Abonos
Alfonso Žvinys
Guatemala 3275 — Val. Alsina
TE. 208-9566

Grožio salonas TAMARA

Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

"VITRAL"

Vitrinių Fabrikas
Įrengimas modernių vitrinių prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Kirpykla "OLGA"

Ilgalaikis plaukų sušukavimas
(karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

• Parsiduoda tuščias namas, krautuvė, valgomasis, 2 miegamieji 2 virtuvės, garažas. Yra gazas ir kiti patogumai. Pringles 86, Lanus Oeste (Aukš. Pavon 3.600). Teirautis: Caaguazu 30, Lanus.

PAS MUS, ARGENTINOJE

R O S A R I O

• Moksleivis Juozas Lukošius, sukako 13 metų. Ta proga tėvėlių ir vyresnių brolių iniciatyva buvo suruošta jaukia šventė artimesiems, kurie atėjo pasveikinti jaunąjį moksleivį. Vaisėse salia mokslo draugų dalyvavo M. Matulaitienė su dukra, Aug. ir Hip. Grinkai, Ant. Grinkus su šeima, Fel. Tumonis su šeima, Sim. Krasinskas, Leonida ir Ant. Samauskai ir kiti artimieji.

• Karolis Sergijūnas, jau kuris laikas kaip serga. Kiek anksčiau turėjo kojos ir vidurių operaciją. Dukters priežiūroje gydos savo namuose.

• Vedant naują aplinkinę "Costanera" avenida Rosario mieste, daugelis mūsų tautiečių turėjo apieisti savo namus ir išskelti kitur gyventi. Teko išsikelti Domininkui Rudžiui su šeima, Antaninai Bagdonienei, Jurgiui Vajėgai, Kazimierui Petruškevičiui, Sofijai Pundienei, Magd. Lukošienei, Pranui Adomaičiui, Pšibiliauskui ir kitiems lietuviams.

• Teodora Užkurienė, po kurios operacijos bei kitos komplikacijos turėjo pergyventi sunkias ir pavojingas ligos valandas, bet su greita ir gera gydytojų pagalba ir Leonidos Samauskiene priežiūra buvo pagydyta ir jaučiasi gana gerai.

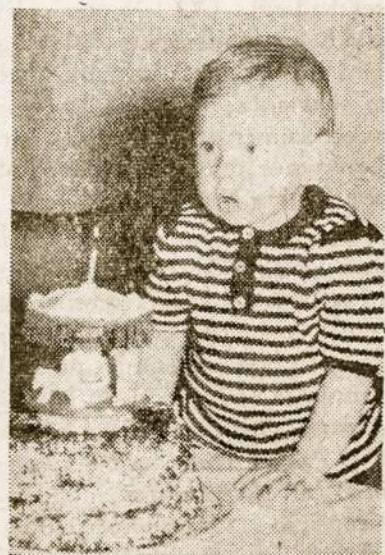
• Sofija Kanapienienė, gyvenanti Arribeños, Buenos Aires provincijoje, pardavė savo didelį ūkį ir persikėlė gyventi į Arribeños miestelį. Su sūnum buvo atvykusi į Rosario aplankyti savo senų pažįstamų ir prietelių.

• Rosario lietuviai labai skaudžiai pergyveno Šiaurės Amerikos prez. John Kennedy tragis-

ką mirtį. Kaikurie lietuviai susijaudino net iki ašarų. Šią žinią "Laiko" kronistas patyrė būdamas ponų Doblevižiutės — de Schot namuose, kuri visur skambino telefonu vis nenorėdama tikėti šia staigia ir neįtikima žinia.

• Zigmąs Stasevičius buvęs Liet. Bendrės pirm., turėjo sudėtingą širdies negalavimą, dėl kurio turėjo net keletą savačių išgulėti ligoninėje po akyla gydytojų priežiūra. Dabar jau grįžęs iš ligoninės ir jaučiasi gerai.

• Klaudijus Alfonsas Lukošius Hildos Rakutytes ir Alfonso Lukošų sūnus metų sukakties

proga buvo pakrikštytas (1963. XI. 17) "Sgdo. Corazon" bažnyčioje, krikšto tėvai buvo Matildė Lukošytė ir J. Balsys.

• Vincas Seniūnas, savo namuose įsirengė peiliams ir piukloms galasti įmonę su keleta tam darbui reikalingų mašinų. Jo įmonė randasi C. Gutierrez 1234. Turi daug darbo ir daro didelę pažangą.

MIŠIOS AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIOJE

GRUODŽIO MĖNUO

- 8 d. sekmad. 7 val. aa Angela Vilbasytė.
- 9 val. aa Kariniauskų ir Mikalausų mirusieji
- 10 val. už Marijonų Kongregaciją (metinė šventė).
- 9 d. pirmad. 9 val. aa Ladislovas Grigas (metinės).
- 10 d. antrad. 8,15 val. aa Jonas Zablockas.
- 11 d. trečiad. 8,15 val. aa Eva ir Telesforas Mikalauskai (metinės Evos Mikal. mišios).
- 12 d. ketvirt. 6,50 val. aa Antanas ir Marija Staloraičiai, Morkūnų šeimos mirusieji.
- 13 d. penktad. 8,15 val. aa Jucevičiai ir Misevičiai.
- 14 d. šeštad. 9,00 aa Maslauskai ir Jagelevičiai.
- 15 d. sekmad. 7 val. aa Jonas Vasiliauskas.
- 10 val. aa Marija Pelkonytė-Glembienė.
- 11,30 val. aa Virgailių ir Grauzinių šeimos.
- 19 val. aa Teresė ir Petronėlė Kuraitienės.
- 16 d. pirmad. 8,15 val. aa Izidorius Jankauskas ir Pranas Burokas.
- 9 val. aa Vladas Matulionis (giedotos).
- 17 d. antrad. 8,15 aa Bašinskų mirusieji.
- 19 d. ketvirt. 8,15 aa Milkevičių šeima.
- 20 d. penktad. 6,50 val. aa Antanas ir Antanina Dumbruskai.
- 21 d. šeštad. 6,50 val. aa Jonas Mekas.

- 8,15 prie Šv. Jurgio.
- 22 d. sekmad. 7 val. aa Simas Andriuskevičius.
- 9 val. aa Jurgis ir Veronika Tamošiūnai.
- 10 val. Birutės Draugijos intencija.
- 23 d. pirmad. 6,50 aa Juozas ir Marija Bačinskai.
- 24 d. antrad. 6,50 val. aa Kazimieras Gailiūnas.
- 25 d. KALĖDŲ ŠVENTĖS.
- 7 val. už gyvus ir mirusius Gražių ir Vaitkevičių šeimų narius.
- 10 val. aa Kun. Kazimieras Vengras.
- 11,30 val. aa Motiejus ir Agota Kuraičiai.
- 26 d. ketvirt. 6,50 val. aa Bronė ir Petras Raudonikiai.
- 27 d. penktad. 7,30 val. aa Antanas, Bruna ir Morta Raudonikiai.
- 8,15 val. aa Vincas Pranckaitis.
- 28 d. šeštad. 6,50 val. aa Adomas Pocevičius.
- 29 d. sekmad. 9 val. aa Feliksas ir Magdalena Kniežai.
- 10 val. aa Čepulėnai ir Sugaudžiai.
- 11,30 val. aa Rapolas Tijūnaitis.
- 31 d. antrad. 6,50 val. aa Agota, Kazimieras ir Veronika Leikai.
- 8,15 val. Padėkos mišios už 1963 metus.

SKAITYK
IR PLATINK
"LAIKĄ"

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA

CARPINTERIA EN GENERAL

— DE —

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811 AL 17

T. E. 68-7208

AUŠROS VARTŲ METINĖ ŠVENTĖ

Šių metų Aušros Vartų parapijos metinė šventė, kuri tęsėsi ištisą savaitę nuo lapkričio 10 iki 17 praėjo pakilioje nuotaikoje. Metinė šventė ruošė specialiai sudaryta komisija iš aplinkinių klūbų ir draugijų, kurios su dideliu entuziazmu prisidėjo prie šventės ruošimo.

Automobilių lenktynės ir sporto rungtynės

Šventės buvo pradėtos šeštadienį su "caceria del zorro", o sekmadienį (XI.10) po pietų įvyko automobiliukų "Karting" lenktynės, kurios sutraukė keletą tūkstančių žiūrovų. Trys pirmieji laimėtojai gavo po taure. Lenktynes pravedė "Buenos Aires Karting Klubas".

Pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir penktadienį vyko sporto rungtynės parapijos sporto aikštėje tarp įvairių komandų. Rungtynės futbole gretimų parapijų jaunimas. Pirmą vietą laimėjo Aušros Vartų parapijos komanda. Pačios įdomiausios rungtynės buvo antradienio vakare. Krepšinio rungtynėse susitiko "Kovas" su Avellanedos "Porvenir" klubu. Laimėjo "Porvenir". Po jų žaidė dvi stipriausias komandas "Independiente" ir "Lanus" komandos. Laimėjo "Lanus" komanda (68:64). Laimėtojams įteikta didelė taure ir po aukso medalį žaidėjams. Trofejus padovanojo prekybininkas Virgilio Rinaldi iš Buenos Aires.

Ketvirtadienio vakare sporto aikštėje buvo parodytos spalvuotos filmos iš Amerikos ambasados. O penktadienio vakare parapijos salėje "Accion Catolica" jaunimas suvaidino dviejų aktų komedija "La Barra Provincialna".

Tarptautinis Festivalis

Šeštadienį įvyko vaikams pašimo konkursas, kuriame 8 geriausi piešiniai buvo premijuoti. Premijas dovanojo "Alba" kompanija. Vakare parapijos salione įvyko tarptautinis dainų ir šokių vakaras. Pasirodė "Accion Catolica" jaunimas, vadovaujamas Hugo Momesso su tipiškais argentiniečių šokiais: "Chacarrera", "Escondido", "Media Cana", "Bailecito", "Cueca" ir "Carnavalito". Japoniukės dvi pašoko du gražius japoniškus šokius ir viena ponija vieną gražų religinį šokį.

Spalvingiausiai pasirodė Rambyniečiai sušokdami meniškai "Rūgučius", "Čigonėlių", "Kubylą", "Sukčių", "Oziukus" ir "Malūną".

"Rambyno" šokius žiūrovai palydėjo karštais plojimais, tuomi įvertindami šokėjų meniška lygį. Šokiais vadovavo p. inž. Alg. Rastauskas. Toliau pasirodė "Šv. Cecilijos" choras, vadovaujamas p. Vcl. Rymavičiaus. Sugiedojo "Veritas" ir sudainavo tris šaunias dainas: "Močiūtė mano", "Šlama šilko vėjas" ir "Žalgirio mūšis". Dainos, ypač paskutinė buvo palydėta audringais plojimais. Prie piano palydėjo ponija E. Mikucionienė.

Pasirodė Aida Merelas su savo mažųjų šokėjų grupelė. Dvi šokėjos penkių ir šešių metelių išpildė meistriskai ispaniškus šokius, po jų pašoko dar dvi mer-

gaitės kitus ispanų šokius. Pasirodė trys broliai Gimenez, kurie su gitara ir tamboru išpildė keletą brazilų dainų. Meninės programos užbaigai pasirodė vėl Kat. Akcijos jaunimas su tautiniais argentinų šokiais, kurie buvo labai puikiai atlikti ir sulaukė visų žiūrovų karštų aplausų.

Visą programą pravedė studentas Pranas Juknevičius, kuris savo aiškia tarsena ir menišku sugebėjimu pravedė gražiai programą. Užsibaigus meno programai buvo paleistas ant loterijos naujas dviratis. Po visos programos, visos meninės pajėgos buvo pavaišintos užkandžiais ir "Coca Cola, kuri per visas šventes buvo duodama veltui. Jaunimas pasiūlyko dar pasiūkti.

Iškilmingos Mišios — Bankietas ir Paradai

Sekmadienio rytą (XI.17) visus prikėlė bombos, kurios pranešė parapijonams, kad vyksta svarbiausi parapijos šventės diena. Devinta val. Aušros Vartų bažnyčioje įvyko pirmoji vaikų komuniija. Mišias, pamokslą ir pirmą Komuniiją sutenkė kun. Vyt. Palubinskas. Iškilmingą sumą atlaikė kun. kleb. J. Margis, asistuojant kun. Palubinskui ir kun. A. Steigvilai, giedant "Šv. Cecilijos" chorui, o pamokslą pasakė pats Avellanedos vyskupas Jeronimo Podesta.

Po iškilmingų pamaldų prasidėjo švenčių pietūs, kuriuose dalyvavo vysk. J. Podesta, Avellanedos burmistras Parodi, Lanus Burmistras Montserat, Provincijos Gubernatoriaus subsekretorius Fernando L. Leblanc, artimų parapijų klebonai ir kiti kviesiniai svečiai, kartu su parapijiečiais kaip lietuviais taip ir vietiniais. Ta proga kalbas pasakė švenčių komisijos pirmininkas Luis Diego Quattrocchi, Gubernatoriaus subsekretorius L. Leblanc, Avellanedos burmistras, Manuel Parodi, Lanus burmistras Miguel Monserrat ir Avellanedos vyskupas Mons. Jeronimo Podesta.

Apie 4 val. po pietų pradėjo rinktis paradai visos organizacijos, su savo vėliavomis, mokyklos mokiniai, policijos kadetai, skautai, kariuomenės orkestras ir tikintieji prie parapijos aikštės. Viduryje aikštės buvo pastatytas altorius, kurį puošė Aušros Vartų paveikslas. Visiems susirinkusi ir Argentinos himną sugiedojo, prasidėjo aikštėje Mišios, kurias atlaikė kun. V. Palubinskas, asistuojant kun. Steigvilai, pamosklą pasakė mercedaras tėvas Esparza.

Mišioms pasibaigus pro altorių ir paveikslą pražygiavo visos išvardintos organizuotos grupės, jų tarpe ir lietuviška trispalvė, nešama dviejų "rambyniečių" su tautiniais rūbais. Toliau tęsėsi paradas Mendozos gatvėje. Po visų iškilmy žmonės dar ilgai nenorėjo skirstytis. Šventės paliko visuose labai malonų įspūdį.

Tenka pasidžiaugti ir pasididžioti suruoštomis tokiomis didingomis šventėmis. Tai dėka švenčių komisijos, kuriai vadovavo p. Luis Diego Quattrocchi.

6 NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

- § 250 — Antonia Neniškis
- „ 250 — Paulino Darckus
- „ 250 — Pulk. M. Reingard
- „ 250 — Juozas Šiušis
- „ 170 — Leonida Samauskienė
- „ 50 — Alb. Negrašius
- „ 50 — Ursulė Šilaikienė
- „ 50 — Alek. Didžiulis
- „ 50 — Ignas Padvalskis
- „ 50 — Emilija Leikytė
- „ 50 — Ana Jurėnas
- „ 50 — Jonas Aviženis
- „ 35 — J. Liutkevičius
- „ 35 — Olga C. Ticioniuk

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams ir rėmėjams.

"Laiko" Adm. ir Redak.

• Albina Kazlauskaitė "Šv. Cecilijos" choro narė, prieš penkis metus išvykusi į Šiaurės Ameriką, dabar gyvenanti Newjorke, lapkričio mėn. 30 dieną susitukė su Alfonsu Valium. Į jų sutuoktuves prieš kiek laiko išvyko Albinos tėvai — Elena ir Petras Kazlauskai ir jaunojo motina Valienė.

• Emilio Jurėnas gyvenantis Villa Scasso, aplankė Tafi Viejo ir Tukumano lietuvius, ta proga parveždamas "Laiko" prenumeratos mokestį nuo ten gyvenančių lietuvių.

• Dr. Jono Griniaus parašyta knygelė, "Mano Viešnage Amerikoje", išleista Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Pirmininko J. J. Bačiūno atsiųsta Pijui Gudelevičiui platinti. Norintieji išgysit minėtą knygelę prašomi kreiptis į "Laiko" Administraciją.

• Juozas Neniškis turėjo širdies priepolį (infarto). Kuriam laikui buvo paguldytas į ligoninę. Pasitašęs išvyko į San Bernard, pas dukterį Antoniją Neniškis Zoltan, kur ji su savo vyru turi ištaikingą ir gražų namą.

• Diana Daugis su viena argentiniečių ekskursija atvyko iš Rosario paviešėti į Buenos Aires.

• Siuvėjas Liutkevičius pakeitė savo adresą, naujas jo adresas yra šis: Ntra. Sra. del Rosario 1878, ex Lucero, Rosario. Priima įvairius užsakymus.

• Kun. Juozas Margis, Aušros Vartų klebonas visą savaitę išbuvo gydytojų priežiūroje. Kiek pasveikęs išvyko į Villa Elisa atlikti metinių rekolekcijų. Kartu išvyko kun. Mykolas Jodka. Iš rekolekcijų sugrįš gruodžio 7 d. Gruodžio 9 d. išvyks rekolekcijoms Pijus Gudelevičius, kun. Aug. Steigvila iš Avellanedos ir kun. Kaz. Černiauskas su kun. Vitu Šimanskiu iš Rosario.

• Aušros Vartų parapijoje lapkričio 23 d. lankėsi Katalikų Jaunimo vyriausias vadas Bartolo Perez, brazilas, kuris vadovauja viso pasaulio katalikų darbininkų jaunimui ir gyvena Briuselyje (Belgijoje).

• Kun. J. Margis, A. Vartų klebonas, P. Gudelevičius ir Ernestas Paršelis, keletai dienų viešėjo Rosario mieste. Ta proga P. Gudelevičius aplankė daugelį "Laiko" skaitytojų ir visą eilę kitų lietuvių.

SLA PRANESIMAS

Susivienijimas Liet. Argentinijoje Centro Valdyba praneša, kad visuot. narių susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 15 d. 16 val. "Dr. Vinco Kudirkos" patalpose, Av. San Martin 3175, Lanus.

Dienotvarkėje Centro Valdybos rinkimai. Narių dalyvavimas būtinas.

Centro Valdyba.
Pirm. — J. Stalioraitis
Sekret. — A. Kučinskas

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Saptis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinijoje metams \$ 250.— administracijoje, \$ 265.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai, Nr. 330

1963 m. lapkričio mėn. 30 d.

MISIJONIERIUS KUN. J. PETRAITIS

Š. m. lapkričio 27 d. Argentinon atvyko naujas lietuvis misijonierius — kun. Juozas Petraitis, kuris yra paskirtas Rosario Šv. Kazimiero parapijai.

Kun. J. Petraitis gimė 1922 m. liepos 16 d. Milgaudžių kaime, Gaurės parapijoje, Tauragės apskr. Gimnaziją lankė Tauragėje iki 1941 metų. Tais metais įsto-

jo į Telšių kunigų seminariją, kurioje išbuvo vienus metus. Kitais metais jau mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, kurioje baigė vidurinius ir pradėjo aukštuosius mokslus.

1944 rudenį su pabėgėlių banga atsidūrė Vokietijoje, kartu su motina, broliu ir seserimi, o tėvas fronto užkluptas likosi Lietuvoje ir pernai tenai mirė. Pakeliui pasimetė jauniausias brolis

Jonas, kuris vėliau grįžo Lietuvon.

Juozas įstojo Eichstetto kunigų seminariją tęsti aukštuosius mokslus, kartu su kitais lietuviais klierikais, kurių buvo virš 100. Eichstette lietuvių klierikų rektorium buvo prel. L. Tulaba.

Tuojuo po karo prel. L. Tulaba dalį klierikų perkėlė į Romą tęsti toliau studijas. Tame skaičiuje buvo ir klier. Juozas Petraitis, kuris išbuvęs metus laiko Lietuvių Kolegijoje, įstojo į Marijonų vienuolyną, atliko naujokyną ir užbaigė filozofines studijas.

1948 metais teologijos studijoms buvo pasiūstas į Marijonų seminariją. — Marian Hills, Š. Amerikoje, kurią laimingai užbaigė 1952 metais gegužės mėn. 22 d. iššventindamas kunigu.

Tuojuo po šventimų buvo paskirtas į Tėvų Marijonų vedamą parapiją Milwauke, Šv. Gabrielio vardo, kur išbuvo 3 metus. Vienus metus vėliau išbuvo kitoje Marijonų parapijoje — Kenosha, ir 1957 metų buvo paskirtas Provincijos sekretorium, kuriuo išbuvo 6 metus.

Šių m. nauju patvarkymu buvo paskirtas vykti Argentinon ir štai lapkričio 27 d. jį išvydome mūsų tarpe. Pabuvęs porą dienų Buenos Aires, tuojau išvyko į savo paskyrimo vietą — Rosario.

Kun. Juozas Petraitis yra ramaus ir stripraus būdo kunigas, kuris turi jau didelę pastoralinę patirtį. Be to mėgsta pašymo ir rašymo meną, kalba gerai angliškai, itališkai, mokina ispaniškai. Naujam misijonieriui linkime sėkmės tarp Argentinos lietuvių, kad pasiliktu ilgus metus mūsų tarpe.

Kurso draugas.

BERISSO KORESPONDENCIJA

Gruodžio 14, 1963, 8 val. vakare, "Mindaugo" Draugija organizuoja pagerbimo vakarą savo patalpose pagerbti Poną Alfonsą Petraitį, kuris ruošiasi šiomis dienomis su savo šeima išvažiuoti į Braziliją ir tenais įsikurti.

Jau per ilgus metus, Ponas Petraitis parodė daug simpatijos bei prieteliškumo Berisiečiams. Daug kartų atvažiavo iš Buenos Aires į Berisso paruošti "Mindaugo" chorą prie ypatingų švenčių. Dėkui jam "Mindaugo" choras visados gražiai pasirodė su savo dainavimu bei giedojimu. Jis ne-

pagailėjo savo laiko, savo iniciatyvos, bei muzikos gabumų padėti Berisiečiams ir berisiečiai ypatingai "Mindaugiečiai" tą labai įvertina ir gausiai atvyks.

Gruodžio 14, 1963 ir parodys savo prisirišimą bei padėką. Kad Gerasis Dievulis suteiktų jo šeimai daug laimės ir sėkmės.

Visi "Mindaugiečiai" jam ir jo šeimai linki geriausios kloties bei didelio pasisekimio. A. M. Š.

PASIRŪPINKITE KALĖDINIŲ PLOTKELIŲ

Nuo gruodžio mėn. 5 d. Parapijos raštinėje jau bus galima gauti Kalėdinių plotkelių. Prašome pasiimti parapijos raštinėje. Plotkelės nebus paštu siunčiamos.

Karštomis vasaros dienomis atsigavinsi... SURAUS VANDENS BASEINE "LIETUVA"

Veikia virtuvė — Bufetas — Baras.

Šeštadieniais ir Sekmadieniais lietuviška muzika.

Privažiavimas labai patogus, kolektyvais:

32 (S), 236, 220, 226, 21, 291 ir kitais.

Patogus privažiavimas ir su savais autais.

Pileta randasi už parko LA SALADA.

Antanui Aleksai dėl jo tėvo Petro Aleksos mirties reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

Arg. Liet. "Šv. Cecilijos" Choras.